

Dôvodová správa

Organizácia Depaul Slovensko, n. o. doručila sekcii sociálnych vecí dňa 7. mája 2025 žiadosť o poskytnutie dotácie vo výške 30 000 eur Všeobecne záväzným nariadením hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 5/2022, ktorým sa mení všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č.16/2012 o poskytovaní dotácií a návratných finančných výpomocí z rozpočtu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Poskytnutie dotácie nad sumu 5 000 eur podľa príslušného VZN podlieha schváleniu príslušným orgánom samosprávy hlavného mesta, t.j. o jej poskytnutí rozhoduje mestské zastupiteľstvo.

Stanovisko sekcie sociálnych vecí

Sekcia sociálnych vecí považuje **predkladanú žiadosť o podporu nocľahárne za relevantnú a službu v nocľahárni za nevyhnutnú v pomoci ľuďom bez domova**, pri ktorej je žiadúca dlhodobá a systematická spolupráca s mestom Bratislava. Nízkoprahová Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul je jediné veľkokapacitné nízkoprahové sociálne zariadenie v meste, kde môžu ľudia bez domova bezpečne stráviť noc a zároveň uspokojiť svoje základné životné potreby (jedlo, hygiena, ošatenie), či dostať podporu vo forme sociálneho poradenstva. **Túto službu mesto potrebuje a v zmysle Štatútu hlavného mesta je povinné zabezpečovať.**

Zvýšenie cien energií, inflácia a mimoriadne situácie ovplyvnili chod celej organizácie a poskytovaných služieb. Financie z požadovanej dotácie budú použité na zabezpečenie a podporu kontinuálneho fungovania prevádzky nocľahárne v období január - december 2025, predovšetkým vykryjú zvýšené náklady na prevádzku v jesenných a zimných mesiacoch spojenú, t.j. časť nákladov na vývoz žumpy a najväčšia časť pokryje mzdové náklady na pomocný a pomáhajúci personál pri naplnených kapacitách nocľahárne. Mesto podporuje prevádzku nocľahárne formou dotácie od r. 2018.

Dotknutým orgánom mesta **navrhuje sekcia sociálnych vecí zohľadniť zistenia uvedené nižšie a podporiť dotáciu v plnej výške 30 000 eur** s podmienkou zachovať princípy efektívneho vynakladania verejných zdrojov. Sekcia sociálnych vecí vyhotovila vyššie uvedené stanovisko na základe zhodnotenia žiadosti v nasledovných oblastiach:

1) Poskytovanie služby v nocľahárni je v kompetencii hlavného mesta

Podľa § 80 písm. e) bod 1 **zákona č. 448/2008 Z. z.** o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 551/2010 Z. z. a **Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy** čl. 31 ods. (6) písm. c) mesto „poskytuje alebo **zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby** na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb **v nocľahárni**“.

2) Nepostačujúci finančný príspevok na prevádzku nocľahárne od MPSVR

Hoci zákonný finančný príspevok na prevádzku služby v nocľahárni si Depaul Slovensko n.o. uplatňuje ako paušál od Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR, výška paušálu nezodpovedá skutočným nákladom na danú službu (v roku 2025 tvorí cca 85% prevádzky), obzvlášť pri zvýšenom náraste cien energií v priebehu roka. S cieľom zabezpečiť fungovanie nocľahárne mestské zastupiteľstvo počas posledných rokov opakovane v rokoch 2018, 2019, 2020, 2021, 2023 a 2024 podporilo žiadosť organizácie o dotáciu na nocľaháreň reflektujúcu zakaždým najnutnejšiu potrebu pokrytia výdavkov.

3) Kľúčová služba pre ľudí bez domova počas celého roka - najmä v krízových situáciách a počas zimného obdobia

Nocľaháreň poskytuje celoročné krízové útočisko pre ľudí bez prístrešia s registrovanou kapacitou 200 lôžok, no častokrát ubytúva ľudí aj nad rámec stanovenej kapacity. Každú noc využíva nocľaháreň zhruba 160 – 200 klientov, z toho 80-100 ľudí je pod vplyvom alkoholu (obzvlášť pre týchto ľudí je Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul jediné miesto, kde môžu stráviť noc v teple). V roku 2024 priemerný počet klientov v zimných mesiacoch pravidelne prekračoval kapacitu dostupných lôžok - napríklad v januári 2024 priemerne 206. Takisto pri náhlom ochladení alebo nepriaznivých poveternostných podmienkach (silný a dlhodobý vietor/dážď) zvyknú počty klientov rýchlo stúpať (napr. v roku 2024 boli počty nad 200 klientov zaznamenané už v septembri). V januári 2025 počet klientov klesol pod 200 iba dvakrát (t.j. 198 klientov a 199 klientov), pričom priemerne v nocľahárni v tomto mesiaci prespávalo približne 213 klientov (najmenej v jednu noc 198/najviac v jednu noc 226 klientov). Tieto čísla sú veľmi vysoké a z roka na rok dopyt po tejto službe stúpa. Vyšší počet klientov však tiež kladie väčšie nároky na poskytovanie takejto sociálnej služby - či už v súvislosti s personálom alebo možnosťami budovy. Nocľaháreň sv. Vincenta De Paul je jedinou nízkoprahovou pobytovou službou v meste, ktorá je schopná pružne reagovať a prijať na noc človeka z ulice v akomkoľvek čase, a preto vnímame ako dôležité túto službu finančne podporiť.

4) Nezisková organizácia Depaul Slovensko je spoláhlivým partnerom mesta.

Organizácia Depaul Slovensko, n.o. ako poskytovateľ viacerých sociálnych služieb krízovej intervencie pre ľudí bez domova v Bratislave sa aktívne zapája do spolupráce s mestom ako aj s ostatnými organizáciami v rámci strategických i operatívnych porad či riešení krízových situácií:

- bol kľúčovým partnerom v realizácii sčítania ľudí bez domova v Bratislave;
- je aktívnym členom pracovnej skupiny pre oblasť ľudí bez domova Komunitného plánu sociálnych služieb v Bratislave 2030;
- konzultuje s odbornými útvarmi sekcie sociálnych vecí pripravované opatrenia a podklady pre mesto s ohľadom na najzraniteľnejšie skupiny ľudí v meste, ako napríklad

pripomienkovanie všeobecne záväzného nariadenia pre pridelovanie bytov, prevádzku linky 163, vznik nových sociálnych služieb a pod.;

- ako partnerská organizácia mesta spolupracuje na poskytovaní podpory v mestských nájomných bytoch;
- pravidelne sa zapája do dotačnej výzvy Bratislava pre všetkých pre organizácie pracujúce s ľuďmi bez domova v oblasti pre zabezpečenie dostupnosti sociálnej podpory s cieľom zabývania a v oblasti pre rozvoj interných kapacít ľudí pracujúcich s ľuďmi bez domova;
- spolupracuje s mestským terénnym tímom pri riešení podnetov v teréne, ktoré pokrývajú;
- aktívne komunikuje s Mestským útulkom Hradská ohľadne klientov a klientiek, prípadne vzájomnej výpomoci;
- proaktívne sa zapája do spolupráce pri riešení krízových situácií v meste (zimný protokol a ľudia bez domova, pomoc ľuďom utekajúcim pred vojnou na Ukrajine, pomoc tranzitujúcim migrantom s rodinami, a pod.).

Organizácia prevádzkuje ďalšie registrované služby na pomoc ľuďom bez domova a pomoci ľuďom v bytovej núdzi: dva útulky, nízkoprahové zariadenie opatrovateľskej služby (jediné na území Bratislavy), terénnu sociálnu službu krízovej intervencie, nízkoprahové denné centrum s ošetrovňou, stredisko osobnej hygieny, prepravnú službu, podporu samostatného bývania a špecializované sociálne poradenstvo.

Sekcia sociálnych vecí na základe vyššie uvedeného **odporúča schválenie dotácie žiadateľovi na nízkoprahovú Nocľaháreň Sv. Vincenta de Paul v plnej výške 30 000,- eur.**